

Verbetering pelskwaliteit

Grote invloed aangekochte reuen

Op Edelveen zijn sinds 2010 en 2011 Deense reuen met zeer goede pelskwaliteit ingezet waardoor 2 lijnen zijn ontstaan: Een NL-lijn en een DK-lijn. De 70 kwaliteitsreuen hebben er in 4 jaar voor gezorgd dat nu 2/3 van de dieren in Edelveen (1000 fokteven) een veel betere pelskwaliteit hebben dan de lijn waar alleen NL reuen zijn gebruikt (NL-lijn). Zowel de pelskwaliteit als het aandeel Velvet ligt >30% hoger in de DK-lijn; Kwaliteit (Plat/bur/1A) 88% versus 57% en Velvet 49% versus 16%. Het verschil tussen een reguliere en een Velvet pels is ook in de huidige markt > € 5 voor iedere lengteklasse. Kwaliteit wordt betaald en de zorg ligt nu bij behoud van de pelslengte. Pelskwaliteit is erfelijk en betere kwaliteit aankopen is dus zeer lonend.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

Inleiding

Het verbeteren van de pelskwaliteit is het doel van een Edelveenproject waar al vaak over geschreven is. Nu de meeste pelzen uit 2013 verkocht zijn is hier de volgende update. In de huidige markt is het duidelijk dat een goede pelskwaliteit een voorwaarde voor een goede prijs is. Hiervoor zijn 2 zaken belangrijk: kwaliteit moet aanwezig zijn (genetisch) en het moet 'eruit' komen (omgeving, voer, management).

Opzet

In 2010 en 2011 zijn in totaal 70 reuen met zeer goede pelskwaliteit in Denemarken gekocht (kwaliteit index KF 120). Deze reuen zijn op 2/3 van de Edelveen stam ingezet. Hierdoor ontwikkelden zich 2 lijnen (NL-lijn en DK-lijn), maar ook binnen de DK-lijn is er een verschil in aandeel DK. In de verkoopresultaten van 2014 zijn de DK-lijnen met 60% (DK-60) of 80% (DK-80) verzameld. De nakomelingen van deze Deense reuen (DK-60 en DK-80) hadden in 2013 (na vier jaar dus) gemiddeld 60% Deens bloed (50%-67%) en gemiddeld 80% Deens bloed (75%-93%). We kunnen stellen dat we een lijn met veel (DK-60) en een lijn met heel veel (DK-80) Deens bloed hebben. De NL-lijn (geen Deens) wordt op dezelfde wijze geselecteerd als de DK-lijn.

Resultaten

Resultaat verkoop 2014

In tabel 1 (reuen) en tabel 2 (teven) staan de veilingresultaten uit 2014 (bijna alles verkocht). In de tabellen zijn de resultaten van de NL-lijn, DK-60, DK-80 en het gemiddelde van deze laatste 2 lijnen (DK-lijn) te zien. De lengte is berekend en het aandeel in de lengteklassen wordt gegeven. Kwaliteit is opgedeeld naar de beste kwaliteiten (Plat/bur/1A), de mindere kwaliteit (Ivory/kw I), het aandeel Velvet en het aandeel Chip. Chip is de verzamelnaam voor alle kleine onvolmaaktheden aan een pels, maar niet zo ernstig dat ze bij lowgrades ingedeeld worden. In iedere lengte en kwaliteitsklassen treffen we ook pelzen met Chip aan.

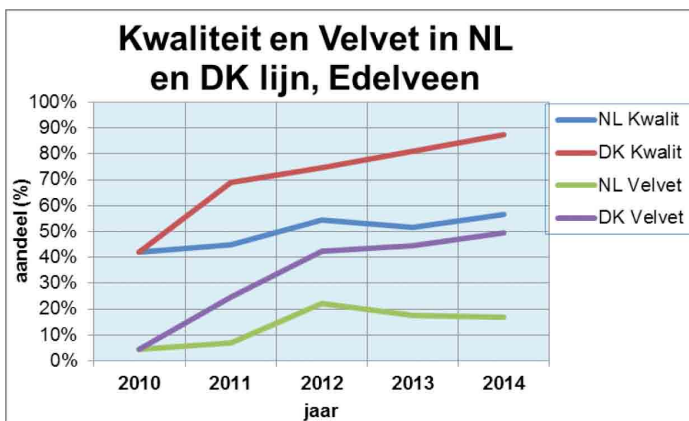
De kwaliteit van de DK-lijn is duidelijk beter dan de NL-lijn. De lengte van de DK-lijn is iets minder. Hierbij moet opgemerkt worden dat vooral de DK-80 reuen als fokreuen aangehouden worden. Het aandeel Chip is in beide lijnen gelijk. De gemiddelde verkoopprijs van de DK-lijn reuen is €2,50 hoger dan de NL-lijn (basis aprilveiling). De kwaliteit van de DK-lijn is ook bij de teven duidelijk veel beter dan de NL-lijn. De lengte van de DK-lijn is gelijk, net als het aandeel Chip. De gemiddelde verkoopprijs van de DK-lijn teven is €2,50 hoger dan de NL-lijn (basis aprilveiling).

Kwaliteitsontwikkeling vanaf 2010

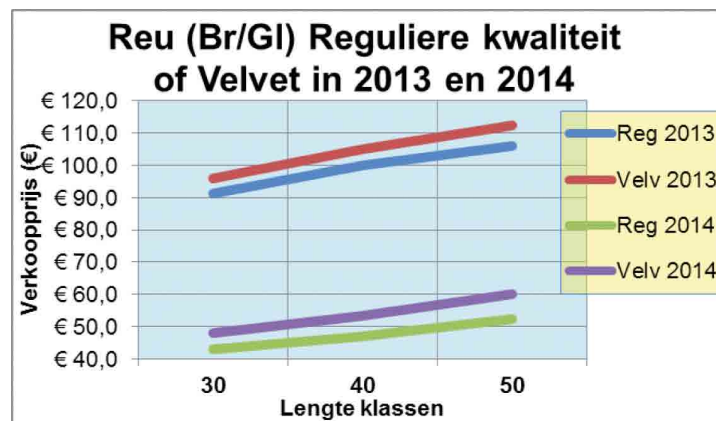
Sinds de aankoop en inzet van de DK-reuen is de kwaliteit van de 2 lijnen (DK en NL) uit elkaar gelopen. In figuur 1 is de gemiddelde kwaliteit (Plat/bur/1A) en aandeel Velvet van de NL-lijn en DK-lijn afgebeeld in de jaren 2010 t/m 2014.

Reuen	2 DK lijnen			Gem DK-lijn
	bloedlijn	NL-lijn	DK-60	
Lengte				
Berek cm	92,6	92,4	92	92,2
Lengte 50+40	29%	26%	23%	25%
lengte 30	50%	53%	52%	53%
Kwaliteit				
Plat/bur/1A	50%	81%	88%	84%
ivory/kw I	45%	17%	12%	15%
Velvet	14%	45%	50%	47%
chip	29%	30%	29%	30%

Tabel 1: Veilingresultaat Reuen 2014

Figuur 1: Ontwikkeling Kwaliteit en Velvet vanaf 2010

Figuur 2: Reuenpelzen (Brown en glow) regulier of velvet, 2013 en 2014

In 2012 is een verandering in de kwaliteitsbeoordeling ingevoerd (KF), waardoor relatief veel pelzen 'opgewaarderd' zijn, wat te zien is in figuur 1. Vanaf 2013 is de beoordeling weer in lijn met 2010 en 2011.

Vanaf 2010 is een duidelijke verbetering van de kwaliteit en aandeel velvet in de DK-lijn. In kwaliteit is de grootste stap in het eerste jaar gemaakt, daar was ook het meest te 'winnen'. Sinds 2011 is de kwaliteit in de DK-lijn gestegen van 70% naar bijna 90%, waar de NL-lijn stijgt van 45% naar 55%. Het aandeel Velvet is verantwoordelijk voor de kwaliteitsverbetering en dit is veel harder gestegen in de DK-lijn dan in de NL-lijn.

Kwaliteit wordt in dalende markt beter betaald

In 2014 hebben we met een veel lagere verkoopprijs te maken ten opzichte van het topjaar 2013. Kijken we naar het verschil in verkoopprijs tussen de reguliere en velvet kwaliteit, dan is er onder beide omstandigheden een duidelijk prijsverschil (figuur 2). Reuenpelzen met Velvet kwaliteit worden in 2014 net als in 2013 beter betaald dan reuenpelzen zonder

velvet kwaliteit onder dezelfde omstandigheden in 2013, zowel absoluut (€6,50 in 2014 versus €5,50 in 2013) als relatief (13% in 2014 versus 5% in 2013).

Teef velvet pelzen (niet in de figuur) zijn in 2014 ruim 20% duurder dan reguliere pelzen waar dat in 2013 nog 15% was. Absoluut gezien was het verschil in 2013 groter dan in 2014 (€8,20 versus €5,30). Voor teven geldt: kwaliteit wordt beter betaald dan lengte! Een teef velvet pels met lengte 1 is duurder verkocht dan een reguliere teef pels lengte 0. Kwaliteit van Reu en Teef pelzen wordt naar verhouding beter betaald in een dalende markt.

Discussie

Wat er niet in zit kan er niet uitkomen. Dat is voor kwaliteit wel heel duidelijk. De lijn waar geen nieuwe/betere kwaliteit is ingevoerd, gaat met kleine stapjes vooruit. In de natuur geldt vaak dat de spreiding van een eigenschap 10% is en dat vinden we terug met de eigen NL-lijn. Dan is na 5 jaar selectie 10% vooruitgang in kwaliteit nog niet eens slecht!

De input van de veel betere kwaliteit zien we terug in de nakomelingen, ieder jaar weer een flinke stap vooruit. We komen niet

echt toe aan selectie op kwaliteit bij de reuen. Daarvoor zouden we of meer reuen moeten aanvoeren en/of ook teven van die kwaliteit. Toch is de vooruitgang in kwaliteit met deze kleine input van kwaliteitsreuen heel duidelijk. Is de aankoop van deze reuen lonend

geweest? Dit artikel behandelt niet deze vraag. Dat volgt nog in een ander artikel. Toch nemen we hier een voorschot op deze vraag. Het fokresultaat is nagenoeg gelijk, de uitval in de groeiperiode ook en qua voer eten ze net zoveel. De risico's van aankopen zijn er door de insleep van ziekten, maar dat heeft op Edelveen tot dusver niet gespeeld (geen verhoogd uitval). Kwaliteit wordt steeds beter betaald en ook in 2014 brengen de pelzen uit de DK-lijn gemiddeld €2,50 meer op dan de NL-lijn. De aankoop van de reuen blijkt een juiste zet geweest voor de toekomst.

Op Edelveen is ons aandachtspunt nu om de lengte te behouden en zo mogelijk te verbeteren. De aanleg voor een goede lengte is wel genetisch aanwezig (Lengte index reuen KF 115). Kijken we naar figuur 2, dan is in zowel 2013 als in 2014 het verschil in verkoopprijs tussen een Velvet 50 en een Reguliere 30 al ruim 50% van de kostprijs wanneer de kostprijs ca. €27,-/ per pels bedraagt. Hetzelfde geldt voor tevenpelzen velvet met lengte 0 versus lengte 2 met reguliere kwaliteit.

In deze Pelsdierenhouder lichten we de nieuwe meetmethode toe waarmee we beter willen selecteren voor pelslengte, namelijk door het meten van de lichaamslengte. Pelslengte is gewicht plus lichaamslengte.

De conclusie is dat bij goede verzorging de goede kwaliteit van de dieren naar voren kan komen. Wat erin zit, kan er eruit komen. Kwaliteit van de dieren op dit moment is een voorwaarde dat er ook een gewilde pels aangevoerd kan worden op de veiling de komende jaren.

Teven		2 DK lijnen		Gem
bloedlijn	NL-lijn	DK-60	DK-80	DK-lijn
Lengte				
Berek cm	74,6	74,7	74,9	74,8
Lengte 20+0+1	84%	83%	85%	84%
Lengte 2	16%	17%	15%	16%
Kwaliteit				
Plat/bur/1A	63%	90%	93%	91%
ivory/kw I	36%	10%	7%	9%
Velvet	18%	47%	59%	52%
chip	27%	28%	31%	29%

Tabel 2: Veilingresultaat Teven 2014